

USTAWA

z dnia 28 kwietnia 1983 r.

o zmianie ustawy o wykonywaniu handlu oraz niektórych innych rodzajów działalności przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej.

Art. 1. W ustawie z dnia 18 lipca 1974 r. o wykonywaniu handlu oraz niektórych innych rodzajów działalności przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej (Dz. U. Nr 27, poz. 158 i z 1982 r. Nr 31, poz. 213) wprowadza się następujące zmiany:

1) w preambule po wyrazach „gospodarki narodowej” dodaje się wyrazy „oraz zapewnienia tym jednostkom jednakowych warunków działania z innymi jednostkami drobnej wytwórczości”;

2) w art. 1:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jednostki gospodarki nie uspołecznionej mogą na zasadach określonych w ustawie prowadzić we własnym imieniu i na własny rachunek działalność gospodarczą w zakresie:

- 1) handlu wewnętrznego,
 - 2) usług hotelarskich, kempingowych i turystycznych,
 - 3) usług biurowych,
 - 4) usług geodezyjnych i kartograficznych,
 - 5) usług pośrednictwa przy zawieraniu małżeństw,
 - 6) sztucznego wylęgu drobiu,
 - 7) poligrafii,
 - 8) fonografii,
- zwaną dalej „działalnością gospodarczą”;

b) w ust. 2:

— w pkt 1 wyrazy „oraz rzemieślniczy dom towarowy” zastępuje się wyrazami „rzemieślniczy dom towarowy oraz inną osobę prawną nie będącą jednostką gospodarki uspołecznionej”;

— pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) handel wewnętrzny — rozumie się prowadzenie handlu, gastronomii oraz usług handlowych; usługą handlową w rozumieniu ustawy jest działalność usługowa związana ze sprzedażą towarów lub innych rzeczy, a w szczególności pośrednictwo, doradztwo, reklama”;

— w pkt 4 na końcu zdania kropkę zastępuje się przecinkiem.

— dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) fonografia — rozumie się działalność polegającą na dokonywaniu zapisu dźwięku oraz dźwięku i obrazu, przenoszeniu takich zapisów na płyty, taśmy, kasety, wideokasety i wideopłyty, a także na świadczeniu usług konserwacyjno-renowacyjnych wyrobów fonograficznych.”;

c) w ust. 3:

— pkt 2 skreśla się;

— pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) określić warunki, tryb i organy uprawnione do wydawania zagranicznym osobom prawnym i fizycznym uprawnień do tworzenia przedstawicielstw na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej do wykonywania niektórych rodzajów działalności gospodarczej.”;

3) w art. 2 w ust. 2 po wyrazach „wydaje się” dodaje się wyrazy „po zasięgnięciu opinii zrzeczenia prywatnego handlu i usług”;

4) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. 1. Organami właściwymi do wydawania uprawnień oraz w sprawach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej na podstawie tych uprawnień są terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego, właściwe dla siedziby przedsiębiorstwa, z wyjątkiem wypadków wymienionych w ust. 2—5.

2. W sprawach związanych z wydawaniem uprawnień i prowadzeniem:

- 1) handlu detalicznego sposobem okrężnym,
- 2) usług w zakresie geodezji i kartografii,
- 3) usług turystycznych

właściwe są terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, na których obszarze właściwości znajduje się siedziba przedsiębiorstwa.

3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 2, wydawane są po zasięgnięciu opinii zrzeczenia prywatnego handlu i usług właściwego dla siedziby przedsiębiorstwa.

4. Organem właściwym do wydawania zezwoleń na prowadzenie księgarń, antykwariatów, sprzedaży dzieł sztuki, przedsiębiorstw fonografii i poligrafii oraz w sprawach związanych z prowadzeniem tej działalności jest Minister Kultury i Sztuki, który może przekazać swoje uprawnienia w tym zakresie innym organom administracji państwowej.

5. Organem właściwym do wydawania uprawnień na organizowanie lub pośredniczenie w usługach turystycznych na obszarze całego kraju oraz w sprawach związanych z prowadzeniem takiej dzia-

łałości jest Przewodniczący Głównego Komitetu Turystyki.”;

5) w art. 4:

a) w ust. 1:

— w pkt 1 w lit. a) wyraz „współczesnej” skreślono się,

— pkt 2—4 otrzymują brzmienie:

„2) Prezes Rady Ministrów na wniosek Przewodniczącego Głównego Komitetu Turystyki — w zakresie usług hotelarskich, kempingowych i turystycznych,

3) Minister Kultury i Sztuki — w zakresie prowadzenia księgarń, antykwariatów i sprzedaży dzieł sztuki oraz prowadzenia działalności w zakresie fonografii i poligrafii,

4) Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej — w zakresie prowadzenia zakładów sztucznego wylęgu drobiu”,

— dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) Minister Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska na wniosek Prezesa Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii — w zakresie usług geodezyjnych i kartograficznych.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepisy, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3, 4 i 5 oraz ust. 2, właściwi ministrowie wydają po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług. Uprzedniego zasięgnięcia opinii tej Rady wymaga także wystąpienie z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.”;

6) w rozdziale 1 po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. Osoby prowadzące na podstawie zezwoleń działalność gospodarczą w zakresie handlu, gastronomii lub usług hotelarskich mogą zatrudniać w celu nauki zawodu pracowników młodocianych i pełnoletnich w zawodach określonych klasyfikacją zawodów i specjalności szkolnictwa zawodowego.

2. Wykaz zawodów, w których mogą być szkoleni pracownicy wymienieni w ust. 1, oraz wymagania, jakie powinien spełniać zakład zatrudniający pracowników w celu nauki zawodu, w drodze rozporządzenia określa Minister Handlu Wewnętrznego i Usług w porozumieniu z Ministrem Oświaty i Wychowania, Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych i Przewodniczącym Głównego Komitetu Turystyki oraz po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług.

3. Zasady wypełniania obowiązku dokształcania się młodocianych, czas trwania nauki w poszczególnych zawodach, organizację praktycznej nauki zawodu, zasady i tryb przeprowadzania egzaminów stwierdzających nabycie kwalifikacji zawodowych, zasady kontroli prze-

biegu nauki zawodu, powoływania komisji egzaminacyjnych, tryb wydawania świadectw, wymagania kwalifikacyjne, zawodowe i pedagogiczne osób prowadzących naukę zawodu, w drodze rozporządzenia, określa Minister Oświaty i Wychowania w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami oraz po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług.”;

7) w art. 6:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a—1e w brzmieniu:

„1a. Osoby prawne ubiegające się o wydanie uprawnienia do prowadzenia działalności gospodarczej powinny posiadać tytuł prawny do zajmowania — niezbędnych do prowadzenia działalności — pomieszczeń lub terenu.

1b. Osoba prawna przed rozpoczęciem działalności gospodarczej jest obowiązana ustanowić kierownika przedsiębiorstwa do kierowania tą działalnością i prowadzenia nauki zawodu.

1c. Ustanowienie kierownika, o którym mowa w ust. 1b, wymaga zgody organu właściwego dla wydania uprawnienia do prowadzenia działalności gospodarczej; organ ten może odmówić zgody na ustanowienie określonej osoby kierownikiem przedsiębiorstwa w wypadkach, gdy chodzi o osobę, o której mowa w art. 7 ust. 1 lub ust. 2 pkt 1, 2 i 5.

1d. Jeżeli uprawnienie, o które ubiega się osoba prawna, dotyczy działalności wymagającej specjalnych kwalifikacji osobistych lub zawodowych, kierownikiem może być ustanowiona jedynie osoba mająca takie kwalifikacje.

1e. W wypadku gdy w stosunku do ustanowionego kierownika zajdą okoliczności, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub ust. 2 pkt 1, 2 i 5, organ właściwy do wydawania uprawnień wezwie osobę prawną do ustanowienia w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące innego kierownika.”,

b) w ust. 2 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) ubiegającej się ponownie o wydanie uprawnienia przed upływem 3 lat od dnia uprawnomocnienia się decyzji o cofnięciu uprawnienia z powodu:

a) prowadzenia działalności gospodarczej w sposób powodujący uzasadnione skargi na niezetelność tej działalności,

b) dwukrotnego ukarania w okresie ostatnich dwóch kolejnych lat za wykroczenia przeciwko interesom konsumentów,

c) jeżeli nie ustala przyczyna, z powodu której uprawnienie zostało cofnięte.”;

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W odniesieniu do działalności wymienionej w art. 1 ust. 1 pkt 4, 7 i 8 nie można wydać uprawnienia ponadto w wypadkach, gdy prowadzenie działalności mającej być przedmiotem uprawnienia godziłoby w interes Państwa.”;

8) w art. 7:

a) w ust. 2:

— pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) zalega przez okres dłuższy niż 6 miesięcy z opłaceniem ostatecznie ustalonych należności podatkowych, składek na ubezpieczenie społeczne lub na rzecz zrzeszenia”;

— dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) w wypadku otrzymania w myśl art. 6 ust. 1e wezwania do ustanowienia innego kierownika — nie ustanowi takiego kierownika w określonym terminie.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Decyzję o cofnięciu uprawnienia podejmuje organ właściwy do wydawania uprawnień, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii właściwego zrzeszenia i po wysłuchaniu wyjaśnień zainteresowanego.”;

9) w art. 8:

a) w ust. 1 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) nieprowadzenia działalności przez okres dłuższy niż 6 miesięcy bez ważnych powodów,”

b) w ust. 3 po wyrazach „w szkole średniej lub wyższej” dodaje się wyrazy „jednakże nie dłużej niż do ukończenia 25 lat życia”;

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a—3d w brzmieniu:

„3a. W uzasadnionych wypadkach organ właściwy do wydawania uprawnień może przedłużyć na czas określony okres korzystania z uprawnienia przez zstępnych osoby zmarłej.

3b. W razie gdy przedsiębiorstwo prowadzone było wspólnie przez dwie lub więcej osób, współmałżonek oraz zstępni, o których mowa w ust. 3, wchodzi w prawa osoby zmarłej i nadal prowadzi działalność wspólnie do czasu wygaśnięcia lub rozwiązania spółki albo upływu terminu ważności zezwolenia.

3c. Jeżeli osoby, o których mowa w ust. 3, nie korzystają ze swoich uprawnień określonych w tym przepisie, nie można odmówić wydania uprawnienia innej osobie, która nabyła przedsiębiorstwo po zmarłym posiadaczu uprawnienia lub uzyskała prawo do korzystania z niego. Przepisy art. 6 ust. 2 i 2a stosuje się odpowiednio.

3d. Nie można odmówić wydania uprawnienia osobie, która nabyła przedsiębiorstwo od uprawnionego, który przeszedł na emeryturę lub rentę, jeżeli nabywca przepracował w przedsiębiorstwie co najmniej rok. Przepisy art. 6 ust. 2 i 2a stosuje się odpowiednio.”;

10) w art. 10:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Samorządnymi społeczno-zawodowymi organizacjami osób prowadzących działalność gospodarczą są zrzeszenia prywatnego handlu i usług oraz zrzeszenia transportu prywatnego, zwane dalej „zrzeszeniami”, jak również Naczelna Rada Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług oraz Naczelna Rada Zrzeszeń Transportu Prywatnego, zwane dalej „Naczelnymi Radami.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Zrzeszenia, o których mowa w ust. 1, należą odpowiednio do Naczelnej Rady Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług bądź Naczelnej Rady Zrzeszeń Transportu Prywatnego.”;

c) w ust. 4 pkt 2 skreśla się,

d) w ust. 5 po wyrazie „zrzeszeń” dodaje się wyrazy „prywatnego handlu i usług”;

11) w art. 11 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Zrzeszenie obejmuje swym zasięgiem obszar województwa lub kilku województw, gdy jest to uzasadnione małą liczbą członków na danym obszarze.

2. Zasady tworzenia, łączenia i likwidacji oraz sprawowania nadzoru nad działalnością:

1) zrzeszeń prywatnego handlu i usług, w drodze rozporządzenia, określa Minister Handlu Wewnętrznego i Usług po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług,

2) zrzeszeń transportu prywatnego, w drodze rozporządzenia, określa Minister Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Zrzeszeń Transportu Prywatnego.”;

12) w art. 12 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) prowadzenie działalności gospodarczej i społecznej, zakładanie i prowadzenie kas oraz funduszy zapomogowo-pożyczkowych dla aktualnych i byłych członków.”;

13) w art. 13 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organami zrzeszeń są:

- 1) zebranie delegatów,
- 2) zarząd i jego prezydium,
- 3) komisja rewizyjna,
- 4) sąd koleżeński.”;

14) w art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Członkowie zrzeszeń są obowiązani do uiszczania składek członkowskich na pokrycie kosztów działalności zrzeszeń i Naczelnej Rady. Wysokość składek ustalają Naczelne Rady w porozumieniu z właściwymi zrzeszeniami.”;

15) w art. 16:

a) w ust. 4 pkt 7 skreśla się,

b) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Naczelna Rada może w wypadkach naruszenia przez organy zrzeszenia przepisów prawa, statutu lub uchwał Naczelnej Rady zawieszać wykonanie lub uchylać uchwały tych organów oraz zawieszać działalność zarządu zrzeszenia lub jego prezydium bądź obu organów łącznie.

6. W razie zawieszenia działalności prezydium zarządu zrzeszenia, zarząd zrzeszenia ma obowiązek w ciągu miesiąca wybrać nowe prezydium z grona swoich członków.”;

c) dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu:

„7. Naczelna Rada zawieszając działalność zarządu i jego prezydium ustanawia, do czasu wyboru nowego zarządu i jego prezydium, zarząd komisyjny, któremu przysługują wszystkie statutowe uprawnienia zawieszonoego zarządu i jego prezydium.

8. W wypadkach określonych w ust. 7 zarząd komisaryczny zwołuje najpóźniej w ciągu 3 miesięcy nadzwyczajny zjazd delegatów w celu wyboru nowego zarządu i jego prezydium.”;

16) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. 1. Organami Naczelnej Rady są:

- 1) zjazd delegatów,
 - 2) zarząd i jego prezydium,
 - 3) komisja rewizyjna,
 - 4) odwoławczy sąd koleżeński jako organ drugiej instancji.
2. Zasady powoływania, zakres i tryb działania oraz gospodarkę finansową Naczelnych Rad i ich organów określają statuty uchwalone przez zjazdy delegatów i zatwierdzone przez ministrów sprawujących nadzór nad działalnością tych organizacji.”;

17) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. Nadzór zwierzchni nad zrzeszeniami prywatnego handlu i usług oraz nad Naczelną Radą Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług sprawuje Minister Handlu Wewnętrznego i Usług, a nad zrzeszeniami transportu prywatnego i Naczelną Radą Zrzeszeń Transportu Prywatnego — Minister Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska.”

Art. 2. 1. Minister Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska w porozumieniu z Naczelną Radą Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług powoła komisję organizacyjną krajowego zjazdu delegatów Naczelnej Rady Zrzeszeń Transportu Prywatnego oraz określi tryb przeprowadzenia wyboru delegatów na pierwsze zjazdy terenowych zrzeszeń transportu prywatnego i pierwszy krajowy zjazd delegatów, a także ustali terminy rozpoczęcia działalności terenowych zrzeszeń transportu prywatnego oraz Naczelnej Rady tych zrzeszeń.

2. Pierwszy krajowy zjazd delegatów Naczelnej Rady Zrzeszeń Transportu Prywatnego uchwali statut tej rady, dokona wyboru jej organów oraz powoła inne uchwały

niezbędne do prawidłowej działalności zrzeszeń i Naczelnej Rady.

Art. 3. 1. Z chwilą rozpoczęcia działalności przez Naczelną Radę Zrzeszeń Transportu Prywatnego Naczelna Rada Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług zaprzestaje działalności w zakresie dotyczącym spraw transportu prywatnego.

2. Z chwilą rozpoczęcia działalności przez zrzeszenia transportu prywatnego zaprzestają działalności zrzeszenia prywatnego handlu i usług w zakresie dotyczącym transportu prywatnego.

3. Zrzeszenia prywatnego handlu i usług oraz Naczelna Rada Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług — w terminie 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności przez zrzeszenia transportu prywatnego i Naczelną Radę Zrzeszeń Transportu Prywatnego — dostosują swoje statuty do przepisów ustawy.

Art. 4. Komisja organizacyjna krajowego zjazdu delegatów Naczelnej Rady Zrzeszeń Transportu Prywatnego powołana zgodnie z art. 2 niniejszej ustawy — wspólnie z Naczelną Radą Zrzeszeń Prywatnego Handlu i Usług — dokona podziału majątku i zobowiązań.

Art. 5. 1. Zezwolenia wydane na podstawie przepisów dotychczasowych na wykonywanie usług w zakresie geodezji i kartografii zachowują swą ważność do końca okresu, na który zostały wydane.

2. Uprawnienia wydane na podstawie przepisów dotychczasowych na prowadzenie biur turystyki podlegają wymianie na nowe w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 6. Minister Handlu Wewnętrznego i Usług ogłosi w Dzienniku Ustaw jednolity tekst ustawy o wykonywaniu handlu oraz niektórych innych rodzajów działalności przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu, z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1983 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Szymanek*